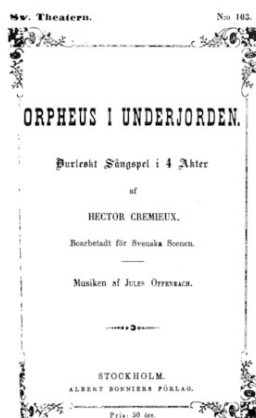

Orpheus i Underjorden.

Burlesk Opera i 4 Akter.

Bearbetad för svenska scenen. ------------ Musiken af J. OFFENBACH. ------------ STOCKHOLM.ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM. HÖKBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1861.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna första svenska översättning av Henri Meilhacs libretto till Jacques Offenbachs operett, ingick som nr. 103 i serien *Svenska teatern*. För översättningen svarade Ernst Wallmark och August Blanche var redaktör.

Librettot, som tillhör British Library, har scannats av Google Books. Det anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i december 2014 av Bert H.

Personerne:

Jupiter. Aristeus. Pluto. Orpheus. John Styx. Juno. Eurydice. Cupido. Diana. Venus. Minerva. Hebe. Ceres. Flora. Themis. Opinionen. Mercurius. Bacchus. Mars. Apollo. Janus. Faun. Ganymedes. Neptun. Hercules. Vulcan. Æsculap. Morpheus. Momus. Plutos Tjensteandar.FÖRSTA AKTEN.

Eurydices död.

Theatern föreställer trakten omkring Thebe. I fonden mogna gyllene sädesfält med blåklint; till venster Aristei hydda; ofvanför densamma följande inskrift: “Aristeus, fåraherde på berget Hymette“. Till höger Orphei hydda med följande inskrift: “Orpheus, Direktör för Sångföreningen i Thebe, ger musiklektioner.“

Första Scenen.

Förspel.

Allmänna Opinionen.

Jag helsar er! Kanhända I ej veten, Att jag af gammalt är er väl bekant! Åhjo! Jag är den vän till menskligheten, Som plockar hop allt godt, allt skönt och sannt För individen, liksom för nationen; Kort sagdt, jag är Allmänna

Opinionen. För ingen makt jag har min spira sänkt, Och ingen dödlig har den strafflöst kränkt! Men nog härom! I skämtets lätta drägt Jag denna gång vill träda fram för eder, Och kalla fram de gamle Gudars slägt, Uti det skådespel jag nu bereder. Men ej Olympen blott jag visar er, Till Underjorden ock jag stiger ner. På detta sätt jag allas smak förenar, Och dubbel blir effekten, som jag menar. Der kommer Eurydice! Jag skyndar bort, Men kommer nog tillbaka innan kort. (Går.)Andra Scenen.

EURYDICE (plockar blommor och gör en guirland).

Sång.

1.

En qvinna, som af kärlek brinner, Lugn aldrig njuta får; Fast natten henne sömnlös finner, Med solen hon uppstår. Ängens ljufva blomster locka Henne tidigt från sitt hem, Och hon skyndar att dem plocka, Gissa blott för hvem! För hvem! Men sqvallra icke för min man, I fall de plockas för en ann'!...

2.

När daggen sina perlnät breder, Kring trädens gröna blad, Och liljans kalk sin doft bereder, Jag skyndar hit så glad; Att med blommor friska, bjerta, Smycka få min herdes hem. Ack, hur klappar ej mitt hjerta! Gissar ni för hvem? För hvem? Men sqvallra icke för min man, I fall det är för någon ann'!

(Hon nalkas med oro Aristei hydda och hänger guirlanden på dörren. Derefter öppnar hon dörren och ser in i stugan.)

Han är utgången, ser jag; men när han återkommer finner han sin hydda smyckad med blommor. (Kastar de återstående blommorna in i stugan. Några toner på en violin höras.) Ah, min man!Tredje Scenen.

EURYDICE. ORPHEUS (inkommer spelande).

Orpheus. Ah, hustru min! Hvad gör du der borta för slag? Jaså, du fäster en ny guirland på den der välsignade fåraherdens dörr, ser jag.

Eurydice. Det är vår goda grannes födelsedag i dag, och derföre så ...

Orpheus (härmar henne), "Vår goda grannes födelsedag i dag!" Då var det hans födelsedag i går också, och i förrgår med. — Han har lika många födelsedagar som dagar i året — Jag har bara en jag. Men aldrig hänger du någon guirland på min dörr; aldrig pryder du min hydda med blommor!

Eurydice. Åh, du blir väl inte utan du heller.

Orpheus. Utan? Åhnej, jag har nog min prydnad jag med, men inte hör den till blomsterriket, det är säkert. Men att du inte blygs att föredraga en simpel fåraherde framför en stor musikus, hvars herrliga toner förtjusa och lyckliggöra verlden!

Eurydice. Ack, jag hör hellre en hel fårahjord på en gång.

Orpheus. Det tycker du nu det, sedan du slagit dig på ullkulturen. Om jag ändå hade den hugnaden att någongång få en fårstek på bordet, eller ett par hela strumpor; men du gör inte annat än suckar och läser romaner. Tycker du det är passande för en hustru att så sköta om sitt hus?

Eurydice. Otacksamme! det är tacken för det jag, tvertemot mina höga föräldrars önskan, gifte mig med en musikant.

Orpheus. Höga föräldrar? Vackert herrskap!

Eurydice. Du måtte väl veta, att min fader var en halfgud och min moder en nymf!

Orpheus. En nymf! Ja, gudnås, anorna har jag nog kommit underfund med. Men jag är son af Apollo och Daphne, jag!Eurydice. Det är mycket troligt. Daphne var af träd, och sönerna brås mest på mödrarna.

Orpheus. Olyckliga! Och det vågar du säga mig midt opp i ögonen!

Eurydice. Jag vågar väl mer än det! Jag får förklara, att jag inte kan lefva tillsammans med en menniska, som spelar en så dålig viol som du. Olycklig den qvinna, som gifter sig med en musikant, så framt hon icke är döf på begge öronen! Alla boets tillgångar gå åt till notpapper och konfonium. Men mitt tålamod är slut. Jag älskar herden i denna hydda och han älskar mig. Ingenting i verlden skall skilja mig från honom.

Sång.

Duo.

Orpheus.

Säg, är det sannt?

Eurydice.

Ja, ja, min vän!

Orpheus.

Du älskar ej din make mer?

Eurydice.

Nej, det är slut för längese'n.

Orpheus.

Du har ej hjerta för artister?

Eurydice.

Nej, nej, ack nej! Det har jag ej!

Orpheus.

Och älskar ej violinister?

Eurydice.

Nej, nej, ack nej! Det gör jag ej.Ty jag fördrar Icke mer ditt spel, Som mig plågat har Länge nog min själ! Han låter ljuvlig din musik, Liksom en knif emot en spik.

Orpheus. Vet, tadelsjuka qvinna, Min hämnd skall nog dig hinna!

Eurydice (maliciöst). Nå säg — hvad vill du göra?

Orpheus. Till straff du måste höra, Min nyaste Concert, Den skall furore göra, Så sannt jag Orpheus är.

Eurydice. Var tyst! din möda spara!

Orpheus. Du skall med den bli nöjd. Den räcker på sin höjd, I tjugo timmar bara.

Eurydice. Barmhertig var! Jag står ej ut!

Orpheus. Försök! De gå som en minut.

Eurydice. Jag vill ej höra på.

Orpheus. Jag spelar väl ändå. (Spelar.)

Eurydice (häller fortviflad händerna för öronen).

Tystna! Tystna!Tillsammans.

Eurydice.

Det ar förfärligt, Rent af ohyggligt, En uggle-låt Att gråta åt!

Orpheus.

Det klingar härligt, Och så uppbyggligt, En ljuflig låt Att fröjdas åt.

Eurydice. Tig då, jag ber! Fila ej mer!

Orpheus.

"Hör hvad geni, I melodi! Det är det skönaste motiv, Jag komponerat i mitt lif! (spelar)

Eurydice.

Var tyst, jag ber, Jag tål ej mer!

Orpheus.

Det här är ett klassiskt motiv, Hör hvilken smak, hör hvilket lif! (spelar)

Eurydice.

Säg, vill du längre mig plåga?

Orpheus.

Ja, utan att fråga. (Vill åter börja)

Eurydice (förtviflad). Nej, nej, det duger ej!

Orpheus.

Hör mitt glissato!

Eurydice.

Nej!

Orpheus.

Lento, legato!Nej!

Eurydice.

Orpheus.

Och pizzicato! (knäpper.)

Eurydice.

Nej!

Tillsammans. Eurydice.

Så'n fatal musik, Bara grin och skrik!

Orpheus.

Accelerando, Ritordando, Rimforzando, Animato, Agitato! (Spelar)

Eurydice.

Hvilket qval mitt hjerta röner! Ej min harm jag stilla kan. Hör, o Venus, mina böner! Gör mig fri från denne man!

Eurydice (efter sången). Venus, min dyra Patronessa, befria mig från denna birfilare, och jag skall offra dig tio stora får.

Orpheus. Apollo, min höga herr fader, befria mig ifrån detta huskors, och jag skall egna dig tio stora ouvertyrer. (Till Eurydice) Nej, det här går för långt... Jag står inte ut längre!

Eurydice. Nå väl, låt oss skiljas!

Orpheus. Det är jag med om. Res utrikes, så låter jag lysa efter er i tidningarna.

Eurydice. Res sjelf, så utfärdar jag lysningen.

Orpheus. Aha, du vill stanna qvar hos din herde; men jag skall nog märka honom, så att han aldrig glömmer det!

Eurydice. Märka honom! med hvad?Orpheus. Jag vill inte råda honom att smyga omkring i åkern der, och inte er heller, min fru, att vara honom till mötes såsom vanligt.

Eurydice. Om jag någongång mött honom der, så har det varit af en händelse och för att plocka blåklint.

Orpheus. Jaså, kallar ni det att plocka blåklint? — Hvad ni än plockar der, så.. . Akta er emellertid för åkern!

Eurydice. Hvad menar ni?

Orpheus. Jag säger ingenting; men akta er bara för åkern. — Men tiden lider, jag måste upp i det nya Harmoniska sällskapet, der man öfvar in en af mina symfonier! (För sig): Hvad det skall bli för en lättnad att få vara ensam med sin genius och sina tonmålningar! (Högt till Eurydice:) Akta er för åkern, akta er för att plocka blåklint! hahaha! (Under det hon går) Plocka blåklint! (Går.)

Fjerde Scenen.

EURYDICE.

Hvad menar den elaka menniskan? Hvad kan det vara i åkern, som han talar om? — Han har säkert utlagt något försåt der! Man kan vänta allt af en svartsjuk violspelare!... Och Aristeus, som alltid går den vägen! Jag skyndar att varna honom, den olycklige! fort, fort! (Går ut till höger.)

(I samma ögonblick synes Aristeus till venster, kommande ned från lacken i fonden).Femte Scenen.

ARISTEUS. Sedan EURYDICE.

Herdesång.

Aristeus.

(Pecorale pastorale.)

Recitativ.

Hör! Aristeus jag är. Sjelf mina lamm jag betar, En fåraherde, men hvartill man maken letar. När jag ej ledsamt har, jag är vid godt humör, Och med Jupiters nåd jag lefver tills jag dör!

Kupletter.

Ser jag bakom berg i fjerran Morgonsol uppgå, Ser jag i den blåa rymden, Alla fåglar små, Ser jag kring de vida fälten Bien svärma gladt, Och doftande blommor gifva Dem sin rika skatt; Då prisar jag lycklig min ringa lott. Och lefver i smått, Så gladt och så godt, Som en kung i sitt slott, Tralala, tralala!

Ser jag mina hjordar beta Invid vägens rand, Ser jag huru vågen svallar Högt mot stenig strand,Ser jag en herdinna vaggad I en ljuflig dröm, Och jag henne väcka vågar, Med en kyss så öm, Då prisar jag lycklig min ringa lott, Och lefver i smått, Så gladt och så godt, Som en kung i sitt slott. Tralala, tralala!

(Efter sången, i det han försigtigt ser sig omkring). Det är min själ inte så lätt att vara fåraherde nu för tiden. Fåren bli allt sjelfständigare, deras anspråk allt större och större. Först vilja de äta sig mätta; sedan pruta de emot, när man vill klippa dem, och slutligen ska de bebo stora palatser, och gå i guttapercha-galoseher, när det är vått! De största fåren ska som vanligt bo i första våningen, det förstås ... Men hvar är mitt lilla lamm, min ljufva Eurydice? Hon är inte motsträfvig hon, och derföre skall hon bli belönad!... Jag ingaf hennes dumma man i drömmen den idén, att lägga ut ett försåt i åkern, för att fånga mig, och faller hans hustru nu sjelf deruti, så kan jag redan i dag göra min stora coup de main! Äfven vi odödlige bero af ödet. Men se der har jag lilla nåden!

Eurydice (från höger). Omöjligt att träffa honom! ... Ah, der är han ju! Jag kom lagom! Aristeus, min vackre

herde! Akta dig!

Aristeus. För hvad?

Eurydice. För åkern!

Aristeus. Hvad är det för fara med åkern, min älskade? Visst har det regnat ofantligt i sommar, men den är väl täckdikad, förmodar jag.

Eurydice. Ack, det är inte frågan om diken nu. Det är sjelfva rågen jag fruktar för.

Aristeus. Rågen? Det är möjligt att den blir något sötig, men nog låter den sälja sig för det.Eurydice (vrider händerna). Han förstår mig inte... Min man har lagt något i rågen som...

Akisteus. Bah! det är väl några musik-partiturer, som han tänker göda åkern med!

Eurydice. Tyst, tala sagta!

Aristeus. Jag förstår och kommer ... (låtsar som ville han gå i åkern).

Eurydice. Rör dig inte!

Aristeus. Men när jag hvarken får tala högt, eller komma till dig, hur vill du då att vi ska förstå hvarandra? Jag är inte nog hemma i pantomimen, att jag kan göra mig begriplig genom blotta gester. Gör mine af att gå).

Eurydice. Så hör då, min vän! Min man vet allt.

Aristeus. Vet han allt? Aj för tusan!

Eurydice. Han har spionerat på oss! och nu har han lagt ut ett försåt i rågåkern, emedan han vet att du naturligtvis tager den ginvägen.

Aristeus. Ja visst, jag afskyr alla omvägar. — Och allt det der har din man sjelf talt om för dig?

Eurydice. Ja.

Aristeus (for sig). De gifta karlarne äro sig lika... han vill fånga mig ... och underrätta henne!... Jag måste godtgöra hans dumhet! (högt) Jag kommer, jag kommer, huldaste Eurydice! Din man är blott farlig for örhinnorna! (Han klifver i säden.)

Eurydice. Aristeus, din kärlek och ditt mod föra dig för långt! Ariste — du går mot döden!

Aristeus. Jag trotsar tusen dödar, för att träffa dig.

Eurydice. Nåväl då, jag skall dö med dig.

Aristeus. Det var hederligt! (for sig) Ändtligen! (De gå genom åkern hvarandra till mötes.)

Eurydice (stannar med foten i vädret). Aj!

Aristeus. Krax, nu är det gjordt!

Eurydice. Jag måtte ha fastnat i en räfsax!Aristeus (för sig). Värre än så, min sköna!

(Musik i Orchestern.)

Eurydice: O himmel, hvad skall detta betyda?

Aristeus (efter att hafva lagt henne på bänken till höger). Pluto, blif åter dig sjelf! Ett, tu, tre! Hocus, pocus, filiocus! (Hans herdedrägt försvinner, han står klädd som Underjordens Gud.) Och nu, sättom lif i elementema! Man måste uppträda efter stånd och värdighet! (Han gör ett tecken med sin tvåklufna gaffel. Åska. Det blir natt. Efter ovädret) Se, sådana knalleffekter ha vi gudar att bjuda på!

Eurydice. Mäktigaste af gudar, skall jag då dö!

Aristeus. Ditåt lutar det!... Lasciate ogni speranza. (Skrattar mycket högt.)

Eurydice. Det är besynnerligt! Jag känner ju ingen smärta!...

Aristeus. Nå, då är det ju så mycket trefligare.

Sång.

Eurydice.

1.

Tag mig, o död, på dina vingar! För dig jag ingen fruktan bär; Din kärlek blott mig glädje bringar, Och som en vän jag har dig kär!

2.

Hvar jordisk längtan, som mig brände, För dig, som med ett trollslag, flytt; Mig tycks, som ej din makt jag kände, Men väcktes blott till lif på nytt.

(Efter sången) Farväl! farväl! (Hon nedfaller på gräsbänken.)

Aristeus (känner henne på pulsen). Adieu ma chère! Der ligger hon! Men innan vi ge oss i väg,begagnom först vår gudomsmakt att kasta en utmaningshandske åt mannen! (Utsträcker sin gaffel öfver Eurydices hufvud; hon reser sig upp och går, liksom beherrskad af hans vilja. Pluto ger henne gaffeln, i det han pekar på Orphei hydda) Se der — allt hvad som behöfs, för att skrifva!

Eurydice (skrifver på dörren dessa fyra rader, som genast lysa som eld):

”Jag är död och jag far Fri som fågel på qvist, Pluto var Ariste, Och hin håle mig tar!”

Pluto (fattar i henne). Rimmet var något qvistigt; men det är detsamma. — Och nu raskt till underjorden! (De sjunka ner.)

Sjette Scenen.

ORPHEUS (från höger, med ett stort paraply öfver sig).

Det var ett fasligt slaskande hela denna sommar! ... Det var likväl så vackert när jag gick ut, och det stod klart i almanachan. Hvem ska man nu tro på här i verlden, när man inte kan tro på den gamla hederliga almanachan! — Lyckligtvis fick jag låna mig det här paraplyet af en gammal mamsell, som jag ger lektioner på violoncell. Det var fasligt mörkt!... Kan det redan vara afton, fast det inte varit middag ännu? — Så mycket bättre, man sparar alltid in ett mål, och det kan behöfvas i dessa tider! — Jag undrar om hustru min håller på och packar in än? Hvar tänker hon få respengar ifrån? Det rör mig inte. Hon kan ju tala med sin fåraherde; han kan ju slagta ett par gamla får och sälja dem på torget Det får han göra. Jag tänker inte släppa till skinnet. Men hvad är det der! (Blir varse inskrip-

Orpheus i Underjorden. 2tionen.) Vid Apollo, hvad vill det här säga!... Ah, det är min hustrus kråkfötter i briljanterad eld ! (Han läser:)

”Jag är död och jag far Fri som fågel på qvist, Pluto var Ariste, Och hin håle mig tar.”

(Går in i stugan, men kommer genast tillbaka.)

Är det möjligt, att hon kan vara död? Jag måste väl tro det, efter hon sjelf säger det. Tack, fader Apollo! Må hon sofva i fred, så får jag göra det med! Lycklig den som kommer härifrån, och lycklig den som lefver efter. Begge ha vi skäl att vara belåtna! (Ser sig omkring.) Jag tror det kommer någon der borta. Kanske bör man för anständighetens skull hänga litet läpp! Håhå, jaja! (Vill gå. Blixt och åska.)

Sjunde Scenen.

ORPHEUS. ALLMÄNNA OPINIONEN.

Opinionen (beväpnad med en fackla och gissel). Tillbaka! man bär sig inte åt på det viset.

Orpheus (studsande). Hvad falls? (för sig) Hvad är det der för en lykttändare?

Opinionen. Känner du inte igen mig ? Jag är ju Allmänna Opinionen!

Orpheus. Mjuka tjenare! (för sig) Han skall nu ha sin näsa i allt.

Opinionen. Jag kommer för att rycka dig ifrån din opassande glädje, och låta dig lida det straff du förtjenar.

Orpheus. Hvad har jag då gjort?

Opinionen. Du har gifvit ett elakt föredöme åt alla verldens enklingar; men nu skall du följa migtill Olympen; vid Jupiters fötter skall du bönfalla om att återfå din tillbedda maka.

Orpheus (hoppar till). Hvasa? Ska jag få'na tillbaka? Nej, jag tackar, det är bättre som det är!

Opinionen. Det är nödvändigt för efterveriden; vi miste åtminstone ha ett exempel på en man, som Till ha sin hustru åter, sedan hon väl en gång varit under jord !

Qrpheus. Men hon for ju fanders i våld. Då måtte hon bli god, när hon kommer tillbaka.

Opinionen. Så mycket ärofullare blir ditt handlingssätt.

Orpheus (bedjande). Jag är inte ärelysten!... Låt det vara som det är!... Det är så lugnt att vara enkling!...

Opinionen. Du har ju sjelf förorsakat din hustrus undergång, genom det försåt du utlade för fåraherden!

Orpheus. Så mycket mindre skäl att återta henne.

Opinionen. Det hade väl kunnat gå an, om du varit en vanlig menniska; men betänk, du är ledamot af Musikaliska Akademien!

Orpheus (stolt). Ja, och nästa år blir jag professor!

Opinionen. Du skall bli utstruken i stället.

Orpheus. Det vore fasligt det.

Opinionen. Du skall förlora alla dina elever.

Orpheus. Äfven mamselln med violoncelln!

Opinionen. Äfven henne!

Orpheus. Det vore rysligt det .. Men i alla fall så...

Opinionen (höjande gisslet öfver Orphei hufvud). Följ mig, eller min hämnd skall falla öfver ditt hufvud!...

Orpheus. Ja, Gudbevars, jag följer... bara man talar reson, så...Sång.

Duettino.

Opinionen.

Kom, kom! Du skall krönas af ära, Om modigt du går framåt Som en vän jag skall vara dig nära, Och visa dig den bästa stråt!...

Orpheus.

Ack, jag begär ingen ära, Men nog kan jag gå framåt, Men ska jag min hustru återbegära, Så tror jag helt visst att jag stryker åt

(Ridån faller.)ANDRA AKTEN.

Olympen.

Theatern föreställer moln.

Första Scenen.

JUPITER. JUNO. MARS. MINERVA. APOLLO. HEBE. NEPTUN m. fl. hvila sofvande på molnen. MORPHEUS (som ensam är vaken, går omkring och strör vallmo öfver de sof- vande gudomligheterna).

Sång.

Chör.

I sömn, i sömn, må dagen bortila, Ty sömn är vår käraste fröjd, Ej verldens larm kan störa vår hvila, Häruppe i strålande höjd!

Hvad salighet, Om sömnen fick räcka i evighet, I evighet!

Cupido (smyger sig in).

Cupido jag är och jag bär Min makt kring alla jordens länder, Jag skaffar mången kärt besvär, Och hjertan jag i lågor tänder, Nyss ifrån ett litet äfventyr jag kom, Men som alla sofva, låts vi ej derom!

(Inslumrar.)Venus (smyger sig in).

Jag Venus är, som begär Att dyrkas öfver hela jorden! Hvar dödlig, som mig kommer när, Ej för sin tjusning finner orden. Nyss ifrån en lycklig herdestund jag kom, Men, som alla sofva, intet ord derom!

(Inslumrar. Jagthorn koras utanför scenen.)

Jupiter (vaknar och gäspar).

Vid Saturnus! hvad är det jag hör? Detta larm, som vår morgonsömn stör? Att väckas af jagthorn, tänk hvilken malheur! Ack! Det är vår dotter Diana, Med sin kogerväpnade tropp!

(Till Gudarne)

Nu, Gudar alle, vaknen opp!

(Gudarne resa sig gäspande.)

Skåden upp och gäspen ej så der! Att hon oss icke må yrvakna finna, Så helsom skogarnas gudinna, Som i reglementet det stadgadt är!

(Diana inträder.)

Chör af Gudarne.

O, hell Diana, jagtens drottning! Med jubelsång vi helse dig!

Venus.

Men säg! hvad har händt dig, min syster?

Chören.

Ja se! din mine är så dyster.

Diana.

Ack, för det qval, som tär mitt bröst, Förgäfves jag söker tröst!Kupletter.

Nar jag genom skogen jagar, trala &c. För att min Actæon träffa der, trala &c. Träffar jag honom alla dagar, trala &c. Han ständigt mig till mötes är, trala &c.

Chör.

Han ständigt dig till mötes är!

Diana.

Men när uti dag jag jagar, trala &c. För att råka min vän så kär, trala &c. Fåfängt jag ropar, suckar, klagar, trala &c. Min Actæon finnes ej der! trala &c.

ChÖren.

Din Actæon finnes ej der!

Diana (efter sängen). Stackars Actæon, hvad har det blifvit af honom?

Jupiter. Jo, det vet jag! Ditt äfventyr med den der hofjägarn var ett allmänt talämne; du var komprometterad för den unge mannens skull, och derföre befriade jag dig från honom!

Diana. På hvad sätt?

Jupiter. Jag förvandlade honom till en hjort.

Duna. Till en hjort? förvandla min fästman till en hjort!

Jupiter. Det var för att rädda ditt rykte, min lilla Diana! ... De svage dödlige tro att det skedde på din egen begäran, och att du var uppretad öfver hans djerfhet!...

Diana (lifligt). Det var jag visst inte!

Jupiter. Men de måste tro det, till heder för mythologien!

Diana. Men hur skall jag nu få fatt honom? Det är minsann redan svårt nog att ta vara på fästmän med bara två ben... Få de nu fyra, så...Jupiter. För tusan, mina barn, de dödlige ha ögonen på oss; vi måste framför allt sauvera apparancerna.

Diana. Det ska pappa säga det.

Juno (till Jupiter). Jo, du är just rätta en du att sauvera apparancerna!

Jupiter. Seså, inga tvister på fastande mage! Det der är bara historier; bara de fördömda tidningarne, som hvarken skona gudar eller menniskor!

Juno. Du söker undflykter; men jag är säker på att du har någonting nytt för dig igen! (Till Diana) Har du märkt något på dina månskenspromenader?

Jupiter. Lägg band på er nyfikenhet, min fru! inga obehagliga familjescener, jag ber... Jag måste sysselsätta mig med Olympens affärer ... här kommer in klagomål från alla håll; petitioner och adresser, så man kan bli galen ... Se här — (bläddrar i några papper) Mars!

Mars (med ställningssteg och militärisk helsning). Gud bevare Dunderguden!

Jupiter. Du tror då, att du skall få göra hvad du vill for det att du är militär?... Bellonas ädle son, Vulcan, anför klagomål emot dig! Du gör hans ställning som äkta man odräglig!

Mars. Han smider bara ihop historier!... Blixt, bomber och armstrongskanoner!

Jupiter. Jaså, än det der gyllene nätet, som Homerus omtalar?

Mars. Det var bara för att fånga rudor uti! — Knallhatt, krut och nittipundingar!

Jupiter. Sväng dig lagom med dina projektiler!

Venus (nyfiken). Hvad klagar han öfver?

Jupiter. Han påstår att...

Venus (lifligt). Det är inte sannt.

Jupiter. Sannt eller inte sannt, snälla Venus, det är likgiltigt i principen; men jag ber er, mina barn,varen försigtiga. Olympen går under, ni rifver ner den med er obetänksamhet!

Venus. Hvilket tyranni!

Jupiter. Du klagar öfver tyranni, du som snarare fått för lösa tyglar; och värre blir det väl, om giftomannarätten

afskaffas.

Venus. Giftomannarätten? Hvad bryr jag mig om den! Aldrig har den generat mig.

Jupiter. Cupido!... Hvar är pojken ?

Venus. Han står och skalkas med Hebe!

Jupiter. Hör du, din tjufpojke! Hvad har du med skänkmamselln att göra?

Cupido. Åh, jag gör som de andra herrarne!

Jupiter (nyper Cupido i örat). Jag ska ge dig för herrar, jag ...

Cupido. Låt bli att nypas! ... Jag har väl inte fått vingar för roskull heller!

Jupiter. Dem har du fått för att det raskare ska gå under. Men det är ingen ordning med hvad du gör... Ibland kommer du för tidigt och ibland för sent. Man finner dig alltid, när man inte söker dig, och söker man dig, finner man dig ej. Gjorde jag rätt, så satte jag in dig på inrättningen för vanvårdade barn.

Cupido. Ä' jag så mojaliskt földejfvad?

Neptun. Det ser ut som man ville inskränka alla våra rättigheter!

Jupiter. Hvad brummar Neptun efter?

Neptun. Jag skulle vilja veta meningen med den nya vattenledningen. Är det meningen att pumpa hafvet läns? Är det meningen att soltorka mina hvalfiskar och delfiner?

Jupiter. Det får du fråga sockenstämmonämnden om.Neptun. Och hvad är meningen med de här snarorna, som man lägger ut i hafvet, de här telegraftrådarna? Är det meningen att strypa mig?...

Jupiter. Det vore bra det, så slapp jag en gaphals! (till Apollo) Hvad håller du på med, Apollo?

Apollo (skrifvande). Med ett poem, som jag tänker skicka in till Akademien.

Jupiter. Hur kan gamla karlen vara så barnslig!

Apollo {kastar förargad papperet ifrån sig). Jaså, man får inte skrifva vers heller! Liksom man inte behöfde förtjena några dukater kantänka!

Jupiter. Hvar är Bacchus?

Minerva. Han tar tvåan i P. B.

Jupiter. Har han inte hunnit längre än! Seså, gå nu hvar och en till sitt; men jag råder er att passa på vid frukosttimman! (Knot.) Hvad nu! Knot och mummel! Tror ni att här är någon riksdag, der man prutar emot? Nej, ännu är jag envåldsherrskare! Min blixt ar er konstitution! Gå — eller...

(Gudarne gå knotande. Endast Juno stannar qvar.)

Andra Scenen.

JUPITER. Sedan JUNO.

Jupiter. Vid min åska! det är ingen lätt sak att hålla reda på det här sällskapet. Sköna Gudar och Gudinnor! Och till råga på trasslet, så skall också min ömma maka plåga mig med sin svartsjuka ... Ah, der är hon nu igen! Den igeln! (Högt) Ah, det är du, min söta, hvad önskar du?

Juno. Jag står inte ut längre! det lefnadssätt du för ...

Jupiter. Hvad har jag nu gjort igen?

Juno. Försök inte att bedraga mig — sqvallret på jorden uppstiger ända till mig...Jupiter. Så är det i alla väl rangerade hushåll! Men hvad har du då att klaga öfver, min gumma?

Juno. Har jag inte att klaga öfver? — Har jag inte, till att börja med, hela hösten bedt dig om att få köpa mig en vinterkappa?

Jupiter. Hvad skall en Gudinna med vinterkappa? Och för resten har jag inte råd. Man har ju dragit in det ena anslaget efter det andra. Det fördömda Utskottet, som slösat bort pengar på alla andra vetenskaper, har inte anslagit ett enda Öre åt Mythologien, som likväl är den vigtigaste... Hade jag inte mina gamla räntor att lefva af, så... Merkurius, den olycksfågeln, narrade mig in i krisen, till på köpet... Hade inte kreditföreningen varit, och hade jag inte bott så högt som jag bor, så att ingen dödlig griphummer gerna kan komma åt mig, så hade det blifvit qvistigt nog, tänker jag... Och du bör väl besinna, hur många jag har att uppfostra och ge åt.

Juno. Ja, gunås, det har jag nog besinnat, och alltid skaffar du dig nya anledningar. Du har ju haft ett nytt äfventyr på jorden igen!

Jupiter. Hvad är det for äfventyr? — Alla ska de skylla på mig, fattig fan!

Juno. Det talas allmänt om en ung vacker fru, som blifvit borttröfyad af en Gud ... Frun heter Eurydice Orpheus, och Guden — det är du!

Jupiter. Jag? Jag kan väl inte hinna till for hela verlden heller.

Juno, Hvilken annan skulle väl ha vågat...

Jupiter. Åh, hvad den saken beträffar, så hade kurage något hvar. — Men det här känner jag redan till. Ingenting undgår mitt allseende öga!

Juno. Inte så’na saker åtminstone!

Jupiter. Min raske Merkurius är ute på språng, och är det som jag tror, så... nog af, jag skall bevisa dig, att en Gud, som så strängt straffar andrasfel, sjelf måste vara den trognaste och beständigaste af alla män,

Juno. Jag tror dig icke, din skrymtare!

Jupiter. Nåväl, gör som du behagar ... men tyst, jag hör redan Merkurii vingslag... Hör nu och döm sjelf!

Tredje Seenen.

DE FÖRRE. MERKURIUS.

Merkurius. Ära och lycka åt den mäktige herrskaren öfver himmelen och ...

Jupiter. Inte onyttigt prat! Det var tusan hvad du dröjt länge.

Merkurius. Ack, nådig herre, jag håller på med den välsignade Hypotheks-banken.

Jupiter. Man tänker då pantförskrifva hela himmelen ?

Merkurius. Ja visst; inte en enda molntapp går fri. Det är den moderna finansläran.

Jupiter. Det bör inte bli svårt att realisera hypothekerna. De ska få i liqvid en hel syndaflod, vill jag lofva. Men hvad nytt for öfrigt?

Merkurius. Jag kommer direkte från Underjorden, der jag för en af mina söner afyttrat en stenkolslast och ett större parti bränvin.

Jupiter. De måtte supa rysligt dernere?

Merkurius. Jo något. Men Pluto sjelf var utgången!

Jupiter. Sedan i morgse!

Merkurius. Redan för 14 dagar sedan!

Jupiter. Således ligger han utomhus?

Merkurius. Jo, han lär ha det laget.

Jupiter. Du såg honom inte?Merkurius. Jo bevars, han kom för en timma sedan.

Jupiter. Hvarifrån kom han?

Merkurius. Från jorden!

Jupiter. Ensam?

Merkurius. Nej, han hade en liten vacker fru med sig, som han knipit bort från mannen.

Jupiter. Vet du hennes namn?

Merkurius. Eurydice!

Jupiter (till Juno). Nu hör du sjelf!

Juno (omfamnar Jupiter). O, hvad det gläder mig! Kan du förlåta mig, älskade Wilhelm?

Jupiter. Åhja, men krama mig lagom! — Ah, den skälmen Pluto! Kommer han hit?

Merkurius. På ögonblicket! ... Jag sade att ni väntade honom! Jag hör redan bullret af hans droschka.

(Melodram.)

Jupiter. Det är bra, jag ska behandla honom efter förtjenst! Låt mig bara få hållas, så ...

Juno. Du bedrar mig väl inte, lilla Wille?

Jupiter. Nej, mitt socker!

Juno. Jag känner mig något lugnare och går nu in för att frukostera!

Jupiter. Gör det, och brådska inte med frukosten! — Sätt inte ben i halsen, min lilla gumma!

(Juno går.)

Jupiter (till Merkurius). Lycklig du, som är ungkarl, min gosse! Se efter om de komma snart! (tankfull) Hon är säkert mycket vacker, den der lilla Eurydice!

Merkurius. Nådig herre, här äro de! (går.)fjerde Scenen.

JUPITER, PLUTO (åtföljd af tre andar).

Pluto. Stormäktigste herrskare öfver Olympen, herre till dunstkretsen, arfvinge till underjorden!

Jupiter. Nog, nog, du slipper formuläret!

Pluto (för sig). Så han betraktar mig!... Skulle han fått nys om... afvändom alla misstankar! — låt oss slå de vanliga blå dunsterna i ögonen på honom!

— (Högt) Ah, med hvilken förtjusning jag inandas den ljufva vällukt, hvars berusande ångor genomtränger Olympen! Man hör dufvornas kutter, Apollos sånger och Lesbos lyra! Der komma nymferna, der muserna, der gracerna! De dansa vid Aprilmånans klara sken! — alla parfymer äro lössläppta, nattens parfymer — dagens parfymer — gracernas parfymer — nymfernas parfymer...

Jupiter. Har du slutat med dina parfymerier?

Pluto. Man kan aldrig säga för mycket om er omätliga lycka, nådig herre!

Jupiter. Den ger jag hin!

Pluto. Tackar allraödmjukast!

Jupiter. Du låtsar tro, att man finner sällheten hos gracer och nympher! — Du skulle se dem på närmare håll, så tror jag du fick nog. — Men hör nu på hvad jag har att säga! Underjordens konung! det är jag, som låtit kalla er! Säg mig, min gunstig herre, hvad är det för konster och knep ni har för er?

Pluto (afsides). Skulle han verkligen misstänka något! (högt): Ack, förlåt, jag glömde fråga hur frun mår?

Jupiter. Hon spisar. Men (tittar Pluto i ögonen) jag glömde också att fråga hur frun mår?

Pluto. Proserpina gret och bad helsa. Hon har förkylt sig, men for resten mår hon bra.Jupiter. Jaså, kan man förkyla sig i underjorden också?

Pluto. Ja, der är allt något dragigt, innan man får innanfönster och mattorna på...

Jupiter. Jag har hört, att du skall lefva som en riktig Don Juan dernere. Att börja med, hvad är det for galgfåglar du har med dig?

Pluto. Det är mina konstaplar, som följa mig med min vanliga resfrukost: litet renad sprit och ett stycke rökt skinka.

Jupiter. Sprit! rökt skinka! Jag får nöja mig med nektar och ambrosia, jag. — Är det der din vanliga frukost?

Pluto. Ja, jag tycker inte om slisk; jag vill ha någonting skarpt, någonting pikant.

Jupiter (med utbrott). Skarpt och pikant!... Ah, du är den lyckligaste af alla Gudar!

Pluto. Säg inte det, nådig herre!

Jupiter. Men det är inte fråga om det nu, och inte heller om Proserpina. Jag riktigt beklagar, att hon ska' ha en sådan vindböjtel till gemål som du. Hvad har du haft för dig de här sista 14 dagarne?

Pluto. Åh, det gamla vanliga, nådig herre!

Jupiter. Det gamla vanliga... ja, jag förstår!

Pluto. På förmiddagen sitter jag på mitt kontor och inregistrerar alla ankommande nya ledamöter af det stora underjordiska sällskapet. — På aftnarne roa vi oss med litet skuggspel, litet preference, en liten brylå och andra oskyldiga nöjen.

Jupiter. Såå. Men ibland gör man små lustturer ändå, och hvem kan undra på det. — Man behöfver litet frisk luft, man kan inte lefva af rökt jemt heller. Man besöker den trefliga jorden, slår sig ner i en vacker dal för att sköta sin hälsa, dricka litet Carlsbader, den vanliga följden af ett oordentligt lefnadssätt. Men som man inte kan vara sysslolösunder hela tiden, så slår man sig på något... något nyttigt; fårskötsel till exempel!

Pluto (for sig). Aj, for attan!

Jupiter. Ingenting är oskyldigare ... Man behöfver litet ull till... till fönstervadd... Hör du, var vadden fin, du?... Var den väl kardad?

Pluto. Vid Styx! — jag begriper inte hvad nådig herrn pratar!

Jupiter (häftigt). Karl, bekänn kort!... Du har gjort en frejdad violspelare olycklig, du har tagit från honom hans trogna maka!

Pluto. Det är inte sannt, jag bestrider det.

Jupiter. Fåfängt att neka! Lita på, jag känner dig!

Pluto. Efter sig sjelf känner man alltid andra.

Jupiter. Vid min åska! du glömmer hvar du står! — Tig! — när jag talar, tiger man, ty inför mig darra alla! (Prat och oljud höres utifrån). Hvad är nu på färde derute? — Hvad är det för rabulisterier nu igen!...

Femte Scenen.

DE FÖRRE, ALLA GUDOMLIGHETERNA (om hvarandra). Sång.

Chör.

Till vapen, Gudar, samlen er! Mot Jupiter i strid vi draga, Låt oss störta tyrannen ner! Till vapen, I Gudar! Låt

oss störta tyrannen ner! —

Jupiter.

Hvad larm och väsen! Hvem är som knorrar? Hvad är det fråga om?

Pluto (afsides).

Jaså, ett uppror uti Olympen! Nå, vid min ära, till pass det kom!Cupido.

Din nektar kan oss ej behaga.

Chören.

Bort, bort dermed!

Diana.

Den söta drycken är oss led!

Chören.

Den är oss led!

Venus.

Af din Ambrosia bli vi svaga!

Chören.

Ja, vi bli svaga!

Pluto.

Rätt så! Hvem kan fördra den lösa maten? Nej, bättre opp har jag i dessa faten!

Chören.

Till vapen, Gudar, samlen er! Mot Jupiter i strid vi draga. Låt oss störta tyrannen ner! Till vapen, I Gudar! Att tyranni och våld förjaga! Vi mager kost ej mer fördraga, Till vapen, till vapen! Hans makt vi lyda aldrig mer!

Jupiter. Jaså, era Garibaldister, ni vägren att lyda mig?

Alla. Ja, ja!

Jupiter. Man glömmer då den vördnad man är skyldig Olympens herrskare! Ni vill inte längre njuta nektarn och ambrosian?

Alla. Nej, nej, ingen nektar mera! Vi fordra reform! reform!

Jupiter (för sig). Är det reformrörelse här också!

Venus. Ingen ambrosia! vi äro söta nog förut!

Orpheus i Underjorden. 3Cupido. Vi ha sockersirup i alla ådror!

Minerya. Vi vill inte bo längre i de här vindskuporna !

Apollo. Man kan inte få sig så mycket som en ärlig biffstek.

Pluto (till de upproriske). Ni ha rätt, mycket rätt! Gå på bara!

Jupiter. Således uppror? (till Pluto): Och du blygs inte att ställa dig i spetsen för denna friskara! du som missbrukar din makt, för att röfva hustrurna från sina män!

Alla. Tala om det för oss:

Pluto. Det är inte sannt. Han ljuger som en häst trafvar!

Jupiter. Skall jag kanske namnge dem?

Cupido. Inga namn! inga namn!

Alla. Inga namn!

Jupiter (till Pluto). Har du inte röfvat bort violinspelaren Orphei hustru, den vackra Eurydice ?

Pluto. Nej, jag ville bara lära henne ett nytt sätt att elda med Cooks!

Jupiter. Sådan spetsbof!... Är det derföre du tagit henne med dig till underjorden?

Venus. Nå än sedan? Hvad är det för ondt i det?

Jupiter. Ondt deri ?... Men besinna då moralen, hvad skall menniskorna säga?

Pluto. Moralen? Haha! (Alla skratta.)

Jupiter. Är jag inte den bästa make?

Juno. Och det vågar du säga inför mig!

Jupiter. Och är jag inte den bästa far?

Pluto. Den mångsidigaste åtminstone ... Men låt oss nu tala om dina husliga angelägenheter, min gubbe — jag vill inte ställa till någon skandal; men efter vi äro en famille, inte simpelt folk, utan bara Gudaroch Gudinnor af första klassen... låtom oss förklara oss! — Du förebrår mig; men om man skulle upprepa alla dina snedsprång!

Diana. Jag vet åtskilliga, jag!

Venus. Jag också!

Cupido. Nå, än jag då?

Alla. Vi också! vi också!

Cupido. Apollo har gjort en visa om allt det der!

Jupiter. Jag har inte tid, jag måste bort! Jorden behöfver mera regn, alla qvarnar och jernbruk stå —

Pluto (infallande). Under vatten ja!... Det läker in i sjelfva underjorden, så vi måste ligga med paraply öfver oss. Han vill drilla sig undan, men först måste han höra visan!

Alla (till Jupiter). Du måste höra den!

Juno. Dig till straff och androm till varnagel!

Kupletter.

Minerva.

För att Alkmenes ynnest vinna, Tog du gestalt af hennes man. Ej mången fru du nu lär finna, Som med den listen luras kan. Hahaha! :||: Store Jupiter, du är Rätt illa känd båd’ här och der!

Diana.

Du kom att röfva Europa, Försedd med klöfvar, horn och svans, Det var — så hörs malisen ropa — Den form dig närmast låg till hands. Hahaha! :||:

Store Jupiter &c.CUPIDO.

När du ej fritt fick kurtisera En Danaë, så oskuldsfull, Blott för att flickan chikanera, Du ställde till ett regn af gull. Hahaha! :||: Store Jupiter &c.

Venus.

Den sköna Ledas gunst du röfvat, När du som svan till henne kom! Ja, alla bragder, du föröfvat, Man riktigt

skäms att tala om. Hahaha! :||: Store Jupiter &c.

Pluto.

Det skälet kan du ej förneka, Till dessa maskerad-upptåg, Att du fick ingen qvinna smeka, Om hon din rätta skepnad såg. Hahaha! :||:

Store Jupiter &c.

Juno. Och detta allt måste jag höra! Jag dånar! (faller i Plutos armar.)

Jupiter. En nervattack! — Hit med litet Hoffmans droppar! (Æsculap springer fram med sin flaska.)

Pluto. Herre, tag er hustru!

Jupiter. Behåll henne!... Jag bedyrar, mitt herrskap, att allt det der var före mitt giftermål. . . Och för resten behöfver man någon förströelse efter de tunga regeringsbekymren. Såsom Öfvergud måste man lära känna menniskoma ... Man måste studera folklifvet; och om jag nu i förbigående haft ett litet äfventyr, så inte är det värdt att ta ner himlen for något så oskyldigt!

Pluto. Herre! tag er hustru! Hon tröttar ut mig!

Jupiter. Redan? — Du skulle haft henne så länge som jag!Sjette Scenen.

DE FÖRRE, MERKURIUS.

Merkurius. Nådig herre!

Jupiter Hvad är det nu igen? ...

Merkurius. Tvänne främlingar anhålla om företräde!

Jupiter. Deras namn?

Merkurius. Orpheus.

(Juno reser sig hastigt och arrangerar sin toilett)

Pluto (för sig). Orpheus här! Är musikanten galen!

Jupiter. Orpheus! (for sig, med en blick på Pluto) Nu ska vi få ljus i saken!

Merkurius. Och en ung man, kallad Allmänna Opinionen!

Jupiter. Aj, aj! är den besten här! Mina barn, stillestånd i våra odödliga tvister!

Pluto. Tag inte emot dem!

Alla. Tag emot dem!

Jupiter (till Pluto). Jag skall ta emot dem! — Jupiter skall skipa rättvisa åt alla!... Aha, du darrar på manschetterna, tror jag!

Pluto. Det är så kyligt här uppe i luften! (för sig) Det går omkring i hufvudet på mig! (högt) Låt dem träda in!

Jupiter. Är det du som ger ordres här? — Låt dem inträda!... Nu, mina gudomliga anförvandter, låt oss bilda grupp! Kom ihåg, jag ger audiens åt Allmänna Opinionen, det är inte skräp det! Mycken färdighet, mycken majestätisk hållning, så det tar sig bra och gentilt ut. Hvar är min nyförgyllda thron? Hvar är min spira med elfenbens-kucku på? Tag hit min blixt, min helgdagsblixt! — Jag måste visa mig i all min glans och herrlighet! (Stort brakande; man bär fram åskan, spiran och thronen.)

Venus, ställ dig på min högra sida, gör dig så vacker som möjligt! Småle, så att hela tandraden synes! Diana, ställ dig på min venstra! — Skuldran är för bar, svep slöjan kring dig!

Pluto. Och jag ?

Jupiter. Du, din junker, ställer dig på de anklagades sida!

Juno. Än jag då?

Jupiter. Du bildar grupp med Mars, så har man en trogen bild af de allmänna och husliga striderna.

Apollo. Än jag då?

Jupiter. Apollo ställer sig bredvid Neptun, så ha vi en bild af den vattenblandade poesien.

Cupido. Än jag då, söta morfar?

Jupiter. Du sätter dig här, vid mina fötter; men tig, pojke, annars får du risbastu!

Cupido (for sig), Jo, han är god, den der!

(Merkurius går och återkommer med Orpheus och Allmänna Opinionen.)

Finale.

Pluto.

Att sig öfver mig beklaga, Har han här infunnit sig,' Den historien lär väl draga Allas vrede öfver mig!

Orpheus.

Mot min vilja, för att klaga, Har jag här infunnit mig, Måtte Pluto det behaga, Att ha henne qvar hos sig.Opinionen.

Raskt framåt! Du måste taga Ditt parti och lyda mig, Om du nu försummar klaga, Hämnar ryktet sig på dig!

Jupiter.

Att sig inför mig beklaga, Har han nu infunnit sig, Han sin önskan må andraga, Hjelp han finna skall hos mig

Chören.

Han har kommit för att klaga, Han ser ut för jemmerlig! Lyckas han att Zevs behaga, Skall dock saken reda sig!

Han är har Se han står Som ett får!

Opinionen.

Friskt mod, låt icke skrämma dig, Framåt! Låt se du lyder mig!

Chören.

Nu vänta vi och lyssna vi, Ty lyckas han att Zevs behaga, skall nog den saken reda sig!

Jupiter (till Orpheus).

Säg, dödlige, hvad du af oss begär?

Opinionen (sakta till Orpheus).

Nu ögonblicket inne är. Stig fram, och låt dig ej förfära, Säg, att man röfvat har din äkta skatt, Och att du nu ur dödens natt Vill henne åter begära!Orpheus.

Du fordrar det?

Opinionen.

Rätt så!

Orpheus.

Min hulda maka har försvunnit!

Diana, Cupido och Venus.

Hör, hans maka har försvunnit! Stackars man, tänk hvilka qval!

Orpheus.

Och den, som henne röfvat —

Jupiter.

Nå?

Orpheus.

Det är Pluto!

Chören.

Hör, o hör! Det är Pluto! Sådan bof!

Jupiter.

Sådan bof! (Med värdighet): Jag saken har betänkt, och dervid rättvist pröfvat, Att du straxt ger igen hvad du från honom röfvat

Orpheus (afsides).

O ve! Jag henne får igen!

Pluto.

O ve!... Han henne tar igen!

Jupiter.

Men för att veta om mitt bud man respekterar, Jag sjelf till Orkus far och sjelf der inspekterar.Chören.

Se, han sjelf stiger ned! Ack, låt oss alla följa med!

Jupiter.

Välan! mitt hela hof i dag får följa mig!

Chören.

O Zevs, dig vare lof! Vi tacksamt prise dig

Jupiter.

Ja, välan! Pluto sjelf för oss an!

Chör.

Ära vare Zevs, vår far, Som oss så huldrikt lofvat har Att i dag få följa med Till Underjordens skuggor ned. Vi gå framåt, Vi gå framåt Till Underjorden ned. När det blir alltför tråkigt här, En sådan lustfärd lämplig är, Och denna lilla distraktion Blir oss on angenäm motion.

Jupiter.

Tag alla edra attributer med, Och så — rangerom oss i slutna led. Vi gå framåt Till Underjorden ned &c.

(Ridån faller.)TREDJE AKTEN,

Prinsen af Arkadien.

Theatern föreställer Plutos boudoir.

Första Scenen.

Eurydice (lyssnar vid dörren).

Ännu ingen! Ah, det här blir odrägligt! I två hela dagar har jag varit ensam här; och här är nästan tråkigare än på jorden... och den der dumma betjenten, som man gjort till min fångvaktare! Akta dig, Pluto, akta dig! Det går inte an att mankera en qvinna, med en så liflig fantasi som min! Är det så han älskar mig? — Rycktes jag från jorden, för att gå i kloster? Det var inte min mening åtminstone! Akta dig, Pluto! Jag anar att du kommer att ångra dig ... jag är nästan säker på det!

Andra Scenen.

JOHN STYX, EURYDICE.

John (för sig). Hvad hon är vacker! Hvad hon är vacker! Ah, om jag vågade...

Eurydice. Hvad vill ni nu igen?

John. Jag tyckte frun ringde —

Eurydice. Jag? Nej!

John. Så mycket sämre!

Eurydice. Hvarför det då?

John. Derföre, att om frun ringt, så hade honbehöft något — (suckar högljudt): Och efter frun inte ringt, så behöfver hon inte något! (går mot dörren) Ah, hvad hon är vacker! hvad hon är vacker! (kommer tillbaka) Tänker frun ringa snart?

Eurydice. Det vet jag inte.

John. Så snart frun ringer, skall jag komma! Ack, jag är mycket olycklig, nådig fru!

Eurydice. Det kan jag inte hjelpa

John. Åhjo, nog kan frun det alltid... Jag är en man med det känslofullaste hjerta och det svagaste hufvud — just en sådan, som en qvinna riktigt kan bli belåten med!

Eurydice. Ni är tokig!

John. Och så är jag den uppriktigaste; och till ett bevis på det, så vill jag nu bekänna, att jag blott har ett enda litCt fel, så att frun inte efteråt behöfver göra mig någon förebråelse... Jag tutar litet smått ibland.

Eurydice. Ibland?

John. Ja, det vill säga, bara om dagarne.

Eurydice. Han är ju alldeles pirum, den olycklige!

John. Pirum, men inte lirum, nådig fru! — Ack, jag håller så rysligt mycket af frun!

Eurydice. Det är oförskämdt! En simpel betjent!

John. En simpel betjent, sade ni... Ack, om ni visste... jag är numera blott en skugga af hvad jag förr varit!...

Eurydice. Bara en skugga? Då måtte ni förut ha varit förskräcklig!...

John. Jag är af mycket hög extraktion, ska jag säga er; det är inte vanliga droppar i mitt blod. Det har funnits en tid, då verlden krälade i stoftet vid min fot!... Ack, hvad det var roligt den tiden!

Eurydice. Hög extraktion?... Ni ser just inte ut for det, stackars man!John. Döm aldrig efter utseendet, nådig fru; ty vet, jag är son till en stor prins af Arkadien, och jag har inte alltid varit så röd som nu!

Eurydice (pathetiskt). Prins af Arkadien, det sköna Arkadien!

John. Ja, då egde jag allas hjertan ... damernas åtminstone!... Ack, när jag var prins af Arkadien!

Kupletter:

När jag var Prins utaf Arkadien, Jag lefde jemt i prakt och glans, Men se’n jag blef en ibland Plutos män, Tog mina björnar allt hvad som fanns. Att ingenting jag nu har qvar igen, Kan dock ej stort bedröfva mig, Men aldrig, aldrig blir jag glad igen, För det jag ej fick skåda dig, När jag var Prins utaf Arkadien!

När jag var Prins utaf Arkadien, Jag hos de sköna hade tur, Men också den har gått för hin alltse’n Jag blef i Orkus en dimfigur, Dock skulle allt ännu bli bra igen, Om blott du kunde älska mig; Du centrum är och jag är radien, Som ständigt vrider sig kring dig, Jag stackars Prins utaf Arkadien!

Eurydice (liksom besvärades hon af vinångorna). Hu, gå er väg! Ni har inte mera något Arkadien!

John. Men jag har rättighet till titeln, och den skulle ni dela med mig... Ni är kanske ledsen for det jag tutar litet; men det är bara vatten, bara klara vattnet...

Eurydice. Jo, det skall man tro!John. Ja visst, jag dricker ur floden Lethe, för att glömma min fordna prakt och glans. — Ty vara en passopp, när man varit en prins, det är helvetes så tråkigt! — När min husbonde befaller mig något, så dricker jag af stolthet, och för att glömma befallningen. — Han upprepar den; jag tar mig ett glas innan jag lyder, och glömmer äfven den. Men han är tålig och fördragsam, ty han är smickrad öfver att ha en kammartjenare med så höga anor som mina... Jag har äfven druckit, för att söka glömma er, min fru, men förgäfves! (faller på knä) Man kan glömma allt, men icke sin kärlek... det finns ingen glömskans flod för den!

Eurydice. Det var ganska besvärligt för mig det.

John. En man kan vara besvärlig, men aldrig en älskare... Ta mig, ta mig, nådig fru!

Eurydicce. Jag förbjuder er, att någonsin tala med mig om kärlek!

John. Det var helvetes så tråkigt! (Man hör buller utanföre.) Fördömdt! min husbonde! (Stiger upp.)

Eurydice. Hvad är det för buller?

John. Ingenting, kära fru! fort in bara!

Eurydice. Vill ni stänga in mig nu igen?

John. Det borde man göra med alla vackra fruntimmer.

Eurydice. Hur länge skall den här leken vara?

John. Det får ni fråga herr Pluto, min husbonde om! fort in nu!

Eurydice. Det skall herr Pluto få betala, lita på det.

John. Det har han nog råd till! Fort bara, fort! (Han för in henne; i samma ögonblick inkommer Pluto Jupiter.) Det var i grefvens tid!Tredje Scenen.

JOHN. PLUTO. JUPITER. (Pluto och Jupiter trängas i dörren hvem som ska komma först in.)

Pluto (som kommer först in — för sig): Han fick tid att gömma henne! Uff! jag andas åter!

Jupiter (misstroget). Du har ett eget sätt att taga emot gäster du.

Pluto. Jag?

Jupiter. En artig värd låter väl sin gäst gå förut; men du... (gnider sin axet) Jag klämde axeln i dörren; jag tror den har svullnat.

Pluto. Det hjelps med ett imbad; jag har god tillgång på sådana!... Jag ska genast säga till om ...

Jupiter. Ah bevars, besvära dig inte, jag är van vid luftbad jag. (för sig) Jag hörde bestämdt fraset af en fruntimmersklädning! (högt) Hvad är det här för lokal?

Pluto. Mina smårum, mitt lilla "kryp-in", som jag kallar det.

Jupiter. Näpen benämning! — Och hit drar sig Underjordens Gud, uttröttad af de offentliga bestyren, hit går han,

för att i ro sköta sina husliga affärer... Hör du, har du fårahuset i samma våning?

Pluto; Ah, Gud bevars! inte drifver jag det som yrke; det var ju bara för mitt nöje skull!

Jupiter. Ja ja, inte för exporten, det förstår jag nog; du bara importerar du! (för sig, under det han noga betraktar möblerna och tittar under dem) Hon är bestämdt gömd nå'nstans härinne!

Pluto (följer efter honom steg för steg). Du söker något, mäktigaste af Gudar!

Jupiter. Du har fyra fötter på dina soffor, ser jag.

Pluto. Fyra fötter ?... det kan väl inte gerna vara mindre!Jupiter (tittar på Pluto och gnolar). Säger du det! (gnolar och ser sig omkring). Vackra och varma rum; du eldar förmodligen med björkved?

Pluto. Jag är väl inte galen heller! Jag eldar med gas. Skada bara, att man litet emellan knusslar på lågorna!

Jupiter. Du tycker inte om halfva lågor du! (knackar på tapeterna och lyssnar) Det är inte kloisongs-väggar de här... och du har inga kontor eller väggskåp, tror jag?

Pluto. Hvad ska de tjena till? de bara dra råttor!

Jupiter. Hvad du är snusförnuftig! (för sig) Det måste finnas en tapetdörr; men hvar? hvar? (högt) En charmant tafvelsamling du har! Du tycker om brinnande ångbåtar, kan jag finna. Du tycker om den heta stilen.

Pluto. Det gör ju hela verlden nu för tiden!

Jupiter. Utom assurans-verken, förmodar jag. Ståtliga tapeter! (stryker med handen utefter väggarna) Vackra rosetter och emblemer!

Pluto. Hvarför gör Hans nåd så der?

Jupiter. Jag tar bara mått till ett dylikt "krypin" i min Olymp. De der smårummen äro så passande för tête-à-têter; inte sannt?

Pluto. Ack, jag är inte någon af dessa passionerade Gudar, som för flyktiga äfventyr sätta sin värdighet på spel!

Jupiter. Din Tartuffe!... (Under det Jupiter vänder ryggen, gör Pluto tecken åt John, för att fråga om Eurydice är i rummet i fonden) Hvad har du för dig? du gör konster med händerna bakom min rygg, du allvarsamme Gud!

Pluto. Jag — visst inte... jag bara slängde litet med fingrarna, för att motionera dem.

Jupiter. Du gaf tecken åt någon, säger jag!(Svänger sig så att han oförmodadt kommer näsa mot näsa med John) Ah! hvem är den der rostbiffen?

Pluto. John Styx, min betjent, en beskedlig gosse, fast han fått en klen uppfostran!

Jupiter. Han blir nog bättre i den här pensionen! (till John) Säg mig, hvar är hon gömd, så ska du få hederliga drickspengar!...

Pluto (gör hotande tecken åt John, att han skall tiga). Hvilken hon?...

Jupiter. Eurydice, vet jag!

Pluto. Eurydice? — ni hyser då ännu samma ovärdiga misstanka! (Visar på John) Se, ni jagar blygselns rodnad på den oskyldiga gossens kinder!

Jupiter. Stackars liten! Men vänta, jag får nog tag i henne! (Börjar leta utefter väggarna igen.)

Pluto (för sig). Vänta får du, min gubbe lilla! det är tjocka murar. Se bara, hur han krafsar! det är gudomligt!,

Jupiter (for sig). Ah, en rigel! Derinne är hon, jag var säker på det!

Pluto. Nåväl?

Jupiter. Ingenting! Jag börjar tro, att du är bättre än ditt rykte!...

Pluto. Det är inte fallet med alla det.

Jupiter (för sig). Men hur komma in till henne?

Pluto. Vore det inte nu tid på att gå ut i salongen till de andra gudarne ?... Théet kallnar, och så har jag arrangerat en fest till nådig herrns ära!

Jupiter. Du har min nåd, jag kommer!

Pluto. Jag skall bara ge några befallningar åt min betjent! (Talar sakta med John.)

John (för sig). Jag måste ta mig en klunk ur glömskans flod igen, för det här är helvetes så tråkigt!

Jupiter (för sig). Jag fick en idé! Jag sticker in mitt visitkort genom nyckelhålet! (sticker in det)Jag har antagit så många skepnader, för att behaga damerna, jag måste hitta på någon splitter ny, för att slippa in här! Ah!

Pluto (till John). Förlora honom inte ur sigte, — han är slipad och tänker nog smyga sig in igen. — Följ efter mig; jag följer efter honom! (Högt) Jag följer dig, mäktigaste af gudar!

(De gå ut efter hvarandra).

Fjerde Scenen.

EURYDICE (håller Jupiters visitkort i handen).

Jag tyckte mig höra röster! ingen här!... Men hvad vill det här kortet säga? — Hvem har skickat det? (Läser på kortet) Le baron de Jupiter... Finns det också en baron, som tänker på mig! Hela mitt lif tillhör den, som räddar mig ur detta rysliga näste!

Eurydice.

1.

Nej se! hvad jag har funnit här, ett kort i nyckelhålet var, Monsieur le Baron de Jupiter, kors hvilken söt och älskvärd karl! Månntro att han i mig är kär; men skicka kort och ej porträtt! Det är ett mycket malhonett och gammalmodigt sätt

2.

Dig akta Pluto råder jag. att hämnas din försummelse, jag flyr min väg en vacker dag, med Baron Jupiter kanske. Hans kort har vunnit mitt behag; Men skicka kort och ej porträtt det är ett både malhonett och gammalmodigt sätt!

Orpheus i Underjorden. 4Femte Scenen.

JUPITER. EURYDICE.

Jupiter (i skapnad af en fluga. — Han kommer in surrande). Jag tror det är gentilt det här! I den här kostymen slipper man in öfverallt... Bara jag inte råkar ut for någon insekt-samlare! — Hon är syperb! Låtom oss nu förtrolla henne!

Duo.

Eurydice.

Hvad var det?... En flägt tycktes fara Förbi mig, så luftig och lätt!...

Jupiter.

Nu, Jupiter, gäller att vara Så liflig, så listig och nätt. Låt oss börja så tyst, Med att surra så tyst!

(Härmar en flugas surrande.) Si!...

Eurydice.

Ack, en liten fluga! Hvad hon surrar snällt!

Jupiter.

Den listen synes duga; Förträffligt har jag mig förställt!

Eurydice.

Du lilla väsen, guldbevingadt, Som sväfvar omkring mig så der! Mig ensamheten ledsnad bringat; Förkorta den, jag blott begär! Ack! ditt sällskap mig ej neka, Jag så ömt skall vårda dig. Kärleksfullt jag dig skall smeka, Ack! dröj hos mig!Jupiter.

Utan böner och besvär, Ej min kärlek vinnas lär!

Eurydice (springer efter Jupiter).

Rättnu har jag dig väl fast!

Jupiter (springer undan).

Ingen hast, ingen hast!

Eurydice.

Du lilla skälm, som här dig svingar!

Jupiter.

Jag flyr dig lätt på mina vingar!

Eurydice.

I fångenskap jag lätt dig bringar Och tvingar dig att sitta still!

Jupiter.

Ack, endast småningom du tvingar Den flugan att dig höra till.

Eurydice.

Att ej skada lilla vingen, Jag slöjan tar. (Tar af sig slöjan) Här ser mig ingen!... Jag fångar dig i den!

Jupiter.

Din glädje är för tidig än!

Eurydice.

Af mina bojor är du tvungen!

Jupiter.

Nej, sjelf du är i faran sprungen!

Begge.

Jag henne har; hon är min! Ack! Hon är min!Eurydice. Ah, så har jag dig ändtligen i håfven! försök inte att slippa undan! du tillhör mig för alltid... Hvad du är vacker, lilla fluga! — Dessa präktiga färger, dessa guldskimrande vingar! denna ädla, majestätiska hållning, så ovanlig hos en fluga!... (Jupiter gör sig behaglig) Man säger, att en fluga gör ingen sommar; men denna enda är nog för mig! (Omfamnar honom.)

Jupiter (vid hennes fötter). Tillåt den lyckligaste af flugor att falla till din fot!

Eurydice. Store Gud! Han talar!

Jupiter. Man kan väl inte surra i evighet! (Stiger upp.) Men på det hela taget, så är jag visst ingen fluga. Jag har antagit denna skepnad, för att lura din svartsjuka tyrann!

Eurydice. Men hvem är du då?

Jupiter. Fick du inte mitt kort?

Eurydice. Du är då...

Jupiter. Le baron de Jupiter. Men på det hela taget, så är jag visst ingen baron heller! Jag är Jupiter, öfverguden, dunderguden!...

Eurydice (vill falla pä knä). Ah!

Jupiter (hindrar henne derifrån). Det behöfs visst inte, mitt vackra barn! — Obegripligt att vi inte råkats förr! Jag har knappast vetat af dig. Din man måtte inte ha tagit upp dig på mantalsförteckningen. - Men vänta bara, får jag väl en gång mina nya tabeller i ordning, så skall ingen undgå mig.

Eurydice. Och hvad blir då mitt öde?

Jupiter. Du skall höjas till Olympen.

Eurydice (glad). Till Olympen!

Jupiter. Det duger det, vill jag lofva. — Olympen behöfver också någon föryngring. — Gracerna och nymferna äro temmeligen passerade. Du kan väl föreställa dig huru tusenåriga mamseller ska se ut. Men man väntar mig på balen som jag måste öppna.Eurydice (ifrigt). Här blir då bal! Och jag?

Jupiter. Yar lugn! Du skall dansa; men du måste ha någon kostym, så att vederbörande inte känna igen dig. Jag skall hyra dig en passande drägt.

Eurydice. Ack, så roligt!

Jupiter (leder henne till dörren). Jo, jag menar det. Gå nu in till dig, så länge. (Eurydice går in till venster.) Jag är den lyckligaste insekt på jorden! Men jag måste gå som jag kommit! (Närmar sig åt höger, glädtigt surrande.) Jag ska bara akta mig, att jag inte råkar ut för någon tallrick flugmat. (Surrar.)

John (kommer in med sm Lethe-Jlaska i handen; han är i en slags berusning.)

Sjette Scenen.

JOHN. Sedan PLUTO.

John (förföljer Jupiter, som om han ville taga en fluga). Hvem har släppt in flugor! — Si tocken baddare till fluga! — Det är visst en Spansk fluga, för han spanskar sig så. Om jag bara hade min flugsmälla! Schas, schas! Hon är borta! (Jupiter skyndar ut. John tar sig en klunk ur flaskan, går tyst fram på scenen, och återtar med mycken känsla sin refräng.)

Pluto (från rummet i fonden, utom sig). Hvar är hon? flugan? hvar är flugan? Ah, John, har du sett flugan?

John. Ser jag flugor?

Pluto. Det var Jupiter, som Cupido kände igen, under skepnad af en fluga.

John. Är Jupiter fluga? (Gnolar)

Pluto. Hvar är Eurydice?

John. Är Eurydice också fluga? Det är riktigt flugmöte här! (Fortfar att dricka och sjunga.)Pluto. Den eländige! han är drucken nu igen! Och under tiden har kanske Jupiter... Hör på, John, min trogne John... Det är jag, Pluto, din älskade husbonde... Usling! Jag besvär dig, i dina frejdade förfäders namn: hvar är nyckeln till parken? —

John. Ska jag schasa flugorna ur parken också?

(Gnolar alltjemt.)

Pluto. Han hvarken hör eller ser! (Man hör Eurydice sjunga.) Det är Eurydice, hon är ännu qvar! Fort, Cerberus,

Charon! Fördubblen er vaksamhet! Spärra alla ingångar! John, följ mig!

John. Följer, sa' John! (Står qvar ock sjunger halfhögt).

Pluto. Ah, han är inte en menniska; han är ett positiv! — Bort, jag vill inte mera se dig! (Stampar otåligt, John sjunker långsamt ned, under det han alltjemt sjunger sin kuplett. Pluto kör häftigt ned honom, under det han gor sådana gester, som om han vefvade på ett positiv.)

(Ridån faller.)FJERDE AKTEN.

Underjorden.

ALLA GUDARNE. EURYDICE (klädd som Bacchant). När ridån går upp, sitta alla Gudarne från Olympen och Underjorden rundtomkring ett bord. De drixka. Plutos andar servera Gudinnorna glace.

Chör.

Församlens alla kring vår bål, Kring denna fyllda bål, Och låt oss dricka Plutos skål! När glada fester kalla, Så drickom, gudar, alla! Låt höjda glasen svalla! Lefve Pluto, vår värd! Fyllom på, klingom alla! Lefve Pluto, vår värd! Hans portvin, hans madera, I sanning excellera! Vi honom gratulera Med denna hyllningsgärd. Den konst att muntert lefva, Man bäst i Orkus lär; Det kan väl ingen jäfva, Som en gång varit der. Tryck till! (klinga med glasen.) Ja, låt oss här i muntert lag, I gudars muntra lag, Gladt lefva om till ljusan dag,Och dricka utur fyllda glas, Ur stora fyllda glas, En skål för Plutos festkalas! Klang, Plutos skål! Den mångbcsjungna Plutos skål! Hip, hip, hurrah!

Jupiter.

Hulda, sköna Bacchantinna, Som täflar med Venus i behag, Om för din glöd du kan toner finna — Sjung till Bacchus en hymn i dag.

Chör:

Sjung, o sköna Bacchantinna, Sjung till Bacchus en jublande hymn!

Eurydice.

Hymn till Bacchus.

Jag Bacchus såg en gång i drömmens vilda yra, Han på sitt vinfat satt och blinkade förnöjd, Kring honom fauner gladt strängade sin lyra, Och de sjöngo med fröjd! ”Evoe! Din helga flamma upptänd hos mig! ”Evoe! Dig vill jag prisa! Hell, Bacchus, dig!”

Till dem hans stämma ljöd: ”Låt sorgen ej er trycka! För sinne, som är gladt, kan tiden ej bli lång, Må ni med drufvors prakt och rankor ni er smycka, Under löje och sång!” ”Evoe! Din helga flamma upptänd hos mig, ”Evoe! Dig vill jag prisa! Hell, Bacchus, dig!”

Jupiter (sagta till Eurydice). Pluto, det dumhufvudet, har inte kännt igen dig; efter dansen smyga vi oss bort!

Pluto (for sig). Jupiter, den narren, tror inte, att jag kännt igen Bacchanten; jag ska nog ha ögonen på dem!

(Menuett, galopp och chör.)Jupiter.

Som min fot är nätt, Och jag känner mig lätt, Vore lustigt att få en liten menuett! (Menuetten dansas af Pluto, Jupiter, Venus och Eurydice.)

Chör!

Se på Jupiter hur han svänger på, Roligare syn kan man ej få! När han dansar om, sjelfva Terpsichore För hans stora konst häpen står. Ej en gång Dryader små Kunna dansa så Lätt på tå; Maken till olympisk glans Såg man ej i dans. Se på Jupiter &c. &c.

(Helvetes-galopp af alla gudarne.)

Chör.

Ej har Någon kamaval En trefligare bal, En ljusare lokal, Än Underjordens stora sal. Prisom Plutos val, Som gaf oss noch ein mal En liten glad galopp i sin lokal.

Eurydice (till Jupiter). Ska vi inte fly nu?

Jupiter. Jag kan knappast hämta andan! Ja, låt oss fly! (De gå mot fonden, Pluto ställer sig i deras väg.)

Pluto. Hvarthän, mitt herrskap?

Eurydice. Ah!

Jupiter. Hvad vill den djerfve?

Pluto. Tror du inte att jag under Bacchantskostymen igenkännt den qvinna...Jupiter. Som du inte enleverat, sa' du?

Pluto. Nåväl, jag har gjort det; men jag ångrar det redan!

Eurydice (stött). Den otacksamme!

Jupiter. Hur kan man vara så oartig mot fruntimmer!

Pluto (till Eurydice). Ska jag kanske tacka också? Du har uppfört dig emot mig som — emot din man. Du har vändt upp och ner på hela Underjorden!

Jupiter (skrattande). Ha-ha-ha!

Pluto. Skratta ni, herre! Skrattar bäst, som skrattar sist . . . Finns det flugor, så finns det också spindelnät!

Jupiter (for sig). Han har reda på allt, den skälmen! (Högt) Hvem hindrar mig, om jag vill!

Pluto. Ni sjelf!

Jupiter. Hvad menar han?

Pluto. Och mannen, som kommer hit, den stackars öfvergifna mannen!

Eurydice. Min man! Honom hade jag alldeles glömt bort.

Pluto. Jo-jo, det händer dig ibland det.

Jupiter. Mig också!

Pluto (till Jupiter). Och det löfte ni gaf honom i allas närvaro, har ni glömt det med? Jag skall hämnas! Det är inte till mig ni skall, återlemna Eurydice, utan till honom, den arme violspelaren!

Jupiter (for sig). Fördömdt! En konung bör aldrig lofva något i vittnens närvaro! (Man hör på afstånd ett violin-solo).

Pluto. Nu ha ni hört reson; nu ska ni få höra hur det tar sig ut i rim. Gifven akt! (Musiken närmar sig alltmer; alla lyssna oroligt.) Eurydice! säg, känner du denna musik?Eurydice. Den är tråkig och lång; på håret lik den som min man...

Pluto.

Du sade det, qvinna! Orpheus kommer, och han skall dig finna — (sagta och gnisslande med tänderna) Helt säkert känner du det stränga bud, Som nyss afkunnat blef af åskans gud, Jupiter, rörd af att Orpheus gråter, Lofvat att ge honom Ingeborg åter.

Eurydice.

Jupiter?

Jupiter (sagta).

Var lugn, en tanka nu hos mig upprann, Han har dig inte ännu, din tyrann!

(En båt synes i fonden. Det är Allmänna Opinionen som ror. Orpheus sitter bredvid henne och spelar.)

Allt uti ordning ställ! Barn, hållning nu jag ber, Vid Stygens mörka strand jag båten landa ser. Om gudars fröjd de ingen aning ega.

(Alla gudomlighetema gruppera sig omkring Jupiter och Pluto. Eurydice är gömd ibland dem, så att man icke ser henne.)

Min vilja skall jag dem på hexameter säga.

Andra Scenen.

DE FÖRRE. ORPHEUS. OPINIONEN.

Orpheus (stödd på Opinionen, (likasom en förtrogen i tragedien.)

Fastän min kära hälft mig grymt bedragit har, Och gjort mig lifvet surt, hos gudars kung och far Jag derför vördsamt ber...

Jupiter.

Låt alla titlar vara! Din bon jag känner till och vill den straxt besvara:Min kära Orpheus, du får igen din maka, På min befallning hon nu vända skall tillbaka.

Orpheus (lugnt).

Hvad fröjder hon och jag tillsammans skola smaka!

(Pluto gnuggar händerna och betraktar skrattande Jupiter.)

Jupiter (gör ett tecken ät Orpheus att stanna.)

Men håll! Ett vilkor dock, ty derpå allt beror, Ett vilkor så bestämdt, som det är oförklarligt, — (Lifligt): Men mucka deremot, det vore rysligt farligt! (Orpheus gör ett tecken att han är beredd att lyda.) Du återvände straxt den väg som nyss du kom, Din maka följer dig, men se dig inte om; Om mot förmodan du vill se på Eurydice, Och derför bryter mot min kungliga kapris, Hon då för allan tid för dig förlorad blifver!

(Pluto (utom sig).

Hvad nu? (Allmänt knot.)

Jupiter (med stentorsstämma, i det han skakar åskan).

Hvem grumsar här mot lagar, som jag skrifver!

(Knotet upphör; alla buga sig.)

Lyd straxt mitt höga bud och packa dig i väg, Dig följer Eurydice — hon följer, steg i steg!

(Finale. Marsch i orchestern. Eurydice synes betäckt med en slöja. — John Styx leder henne.)

Finale.

Opinionen (till Orpheus).

Nu låt din blick blott framåt skåda, Och låt oss hastigt skynda hän, Tänk på jorden, der oss båda Man saknat har för längese’n!

(Marschen börjar. Opinionen går främst, derefter Orpheus, sedan Eurydice, förd af John Styx.)Gudarne.

Nu låt oss gifva akt, kanske Han har nog kraft att ej tillbaka se!

Jupiter (följer med Ögonen Orpheus, som är nära båten).

Jag mig bedragit har; Den karlen ej nyfiken var!

Opinionen (i båten, till Orpheus).

Nu gå framåt! Var på din vakt!

Jupiter (tar åskan i högra handen, svingar den i luften och riktar mot Orpheus ett kraftigt elektriskt slag, som i form af en blixt träffar Orpheus i ryggen. — Orpheus gör en häftig rörelse och vänder sig hastigt om).

Snart han sin väg tillryggalagt Med stadig blick; välan! Min blixt måste visa sin makt!

(Slungar blixten.)

Gudarne.

Ha!

Opinionen.

Allt är förbi, du dig tillbaka vände!

Orpheus.

Jag tyckte att ett slag jag kände!

(Han har stigit i båten till Opinionen. — Båten sättes i rörelse. — Eurydice springer tillbaka ner på scenen.)

Pluto.

Du henne nu förlorat har, Hos mig skall hon bli qvar!

Jupiter.

Hon blir ej din!

Pluto.

Hur så?

Jupiter.

Nej! En Bacchantinna nu hon blifva må!Gudarne.

En Bacchantinna!

Eurydice.

O Bacchus! då jag från jorden Nu är bannlyst vorden, Vill jag svära, Att mig lära Troget tjena dig! Från min make flyktad, Jag — i sång beryktad — Som prestinna följa skall din stig.

Chör.

Lalala!

(Bacchus synes i fonden på en med vinrankor bekransad thron, som uppbäres af fyra fauner. Eurydice stiger upp till honom, uppburen på gudarnes armar. Theatern upplyses af Bengaliska eldar.)

(Ridån faller.)